

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมของ นักท่องเที่ยวชาวไทยในเกาะสมุย

ชุลีวรรณ ปราณิธรรม^{1,*}, ไพฑูรย์ มนต์พานทอง²

^{1,2}คณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Received: 17 February 2019

Revised: 16 September 2019

Accepted: 16 September 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติและพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม กลุ่มตัวอย่างในเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า สถิติพรรณนาที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอนุมานที่นำมาทดสอบสมมติฐานคือ สถิติค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูงมาก พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนดีกว่าพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม ปัจจัยด้านเพศ อายุ และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม ในขณะที่ปัจจัยด้านประเภทโรงแรมที่เข้าพักไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม สำหรับปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน แต่มีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรมที่แตกต่างกัน เจตคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม

คำสำคัญ : เจตคติ พฤติกรรม ครัวเรือน โรงแรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

* ผู้ประสานงานหลัก; อีเมล: chuleewansru@gmail.com

Factors Relating Environmental Conservation Behavior in Household and Hotels of Thai Tourists in Koh Samui

Chuleewan Praneetham^{1,*}, Paithoon Monpanthong²

^{1,2}The Graduate School of Tourism Management,
National Institute of Development Administration

Abstract

The objectives of this research were to investigate the attitudes and behavior of Thai tourists on environmental conservation in the households and hotels; and to study the factors relating to environmental conservation behaviors in the households and hotels of Thai tourists in Koh Samui. The research sample consisted of purposively selected 400 Thai tourists in Koh Samui. The research instrument was a rating scale questionnaire. Descriptive statistics for data analysis were the frequency, mean, percentage, and standard deviation; while inferential statistics were the t-test, one-way ANOVA, and Pearson's product moment correlation coefficient. The findings revealed that attitudes towards environmental conservation of Thai tourists were at the very high level. The environmental conservation behaviors in the households and hotels were at the high level. The Thai tourists had environmental conservation behaviors in the households were better than their counterpart behaviors in the hotels. Gender, age, and career factors were not related significantly to the environmental conservation behavior in the households and hotels; while the hotel type factors were not related to environmental conservation behaviors in hotels. In addition, the factor of different educational levels had no effect on the environmental conservation behaviors in households; while it affected the environmental conservation behaviors in hotels. Moreover, there was the relationship between attitude and environmental conservation behaviors in households and hotels.

Keywords: attitude; behavior; household; hotel; environmental conservation

* Corresponding Author; Email: chuleewansru@gmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการถือเป็นอุตสาหกรรมสำคัญหนึ่งในการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างความเจริญทางสังคม และยกมาตรฐานการครองชีพให้แก่ประเทศไทย ในขณะเดียวกัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการก็เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมาก Wandaw (2009) กล่าวว่า ธุรกิจโรงแรมเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมบริการที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว ซึ่งการอุปโภค บริโภคในโรงแรมเป็นสาเหตุสำคัญหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการดำเนินงานของธุรกิจโรงแรมต้อง อาศัยทรัพยากรต่าง ๆ เช่น น้ำ ไฟฟ้า อาหาร และทรัพยากรอื่น ๆ ที่ใช้ในการขับเคลื่อนธุรกิจ ปัญหาขยะ ปัญหา น้ำเสีย หรือปัญหามลพิษทางเสียงจากโรงแรมได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

การขยายตัวของสถานประกอบการโรงแรมอย่างต่อเนื่องทำให้สิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบที่เกิดจากการให้บริการและการใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของผู้เข้าพักอย่างมาก ซึ่งปริมาณขยะหรือกิจกรรมที่เกิดจากธุรกิจโรงแรมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าผลกระทบที่เกิดจากอาคารหรือที่พักอาศัยประเภทอื่นๆ ที่มี ขนาดเท่ากัน (Robinot & Giannelloni, 2010) เมื่อปริมาณขยะและของเสียที่เกิดขึ้นจากโรงแรมรวมกับปริมาณขยะ และของเสียที่เกิดขึ้นจากบ้านเรือนของผู้ที่พักอาศัยย่อมทำให้ปริมาณของขยะและของเสียเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

สาเหตุสำคัญหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหามลพิษ ได้แก่ พฤติกรรมการใช้ทรัพยากรอย่าง สิ้นเปลืองและการใช้ทรัพยากรอย่างไร้คุณค่าของมนุษย์ การขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้ทุกคนมีการใช้ทรัพยากรเป็น จำนวนมาก (Mettathamrong et al, 2018) การทิ้งขยะไม่เป็นที่ การใช้ถุงพลาสติก แก้วกระดาษและแก้วพลาสติก กลายเป็นพฤติกรรมที่คนในสังคมทำมาช้านานจนเกิดความเคยชิน พฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกและวัสดุที่ย่อยสลาย ได้ยากตามธรรมชาติในชีวิตประจำวัน การบริโภคที่เกินความพอดี การขาดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และ พฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง

ในปัจจุบันปัญหาคุณภาพของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลายเป็นปัญหาใหญ่และเป็นความท้าทายต่อภาครัฐ และแหล่งท่องเที่ยวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม หลายแห่งพบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมมีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสื่อมโทรมมากขึ้นเรื่อยๆ (Hemaphan & Mahakanjana, 2017) จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีแหล่ง ท่องเที่ยวและอุทยานแห่งชาติหลายแห่ง จากสถิติในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในปี 2560 มีจำนวน นักท่องเที่ยวทั้งหมด 5,511,730 คน โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 2,011,858 คน และนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ จำนวน 3,499,872 คน มีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 7.8 จากจำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าว ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดจำนวนประมาณ 68,054 ล้านบาท (Ministry of Tourism & Sport, 2017) จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นทุกปีทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ และธุรกิจที่พักมี การเจริญเติบโตและขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ความต้องการใช้ทรัพยากรเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และส่งผลให้จังหวัด สุราษฎร์ธานีในปัจจุบันต้องประสบกับปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าร้อน ปัญหาขยะล้น และส่งกลิ่นเหม็น ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้อาจเพราะผู้ใช้บริการและสถานประกอบการโรงแรมยังขาดความตระหนัก เจตคติ และจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าจึงทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมขณะเข้าพักในโรงแรมมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายคลึงกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนหรือในชีวิตประจำวัน แต่จากรายงานการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า พฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในโรงแรมแตกต่างจากพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน (Miao & Wei, 2013; Baker, Davis & Weaver, 2014; Elena-Nicoleta et al., 2015) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเจตคติและพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมที่ปฏิบัติในครัวเรือนและในโรงแรม รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม อันจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปฏิบัติและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติและพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยระหว่างพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม ตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประเภทโรงแรม และเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หน้าที่สิ่งแวดล้อมและแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
Wandaw (2009) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น Jittangwattana & Srikhampa (2014) ได้กล่าวถึงหน้าที่สิ่งแวดล้อมว่าสามารถจำแนกได้ 4 ประการ คือ 1) สิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งที่มาของทรัพยากรธรรมชาติหรือวัตถุดิบสำหรับภาคเศรษฐกิจ 2) สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ 3) สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติทำหน้าที่รองรับของเหลือทิ้งหรือกากจากภาคเศรษฐกิจหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากความไม่ตั้งใจ และ 4) สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้บริการทางนันทนาการแก่มนุษย์ ซึ่งแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมสามารถทำได้โดยการใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองทรัพยากร การออกกฎข้อบังคับ การป้องกันมิให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางเสียหาย การดูแลรักษาทรัพยากรประเภทธรรมชาติ และการจัดทำคู่มือประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2. ประเภทของโรงแรม

Sritanaanun (2007) ได้แบ่งประเภทของโรงแรมออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้ 1) ทำเลที่ตั้ง 2) ขนาดจำนวนห้องพักที่เปิดให้บริการ 3) จุดประสงค์ที่มาพักหรือใช้บริการ 4) ระดับของการบริการ 5) อัตราราคาห้องพัก และ 6) การใช้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายแสดงระดับโรงแรม สัญลักษณ์ที่รู้จักกันแพร่หลายคือรูป “ดาว” โดยใช้จำนวน

ตั้งแต่ 1 – 5 ดวง และกำหนดให้ 5 ดาวมีความหมายแทนประเภทกิจการที่มีมาตรฐานการบริการในระดับหรรษาที่สุด ซึ่งการใช้เครื่องหมายแสดงการลำดับชั้นโดยปกติมีการตรวจสอบทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม ดังนี้ Seeduka (2013) ศึกษาการใช้้ของโรงแรม กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า โรงแรมขนาดกลางส่วนใหญ่มีแนวปฏิบัติการใช้้อยู่ในระดับพอใช้ จึงควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เข้าพักในการประหยัดน้ำ Kaewprayoon (2015) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน พบว่า ประชาชนในเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีเจตคติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนอยู่ในระดับสูงมาก พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก เจตคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน Rasmimanonda & Ratanamart (2015) ศึกษาการใช้พลังงานไฟฟ้าในโรงแรมพักตากอากาศริมทะเลจังหวัดชลบุรี พบว่า โรงแรมกลุ่มตัวอย่างมีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเพื่อการปรับอากาศและส่องสว่างสำหรับห้องพักรวมมากที่สุด

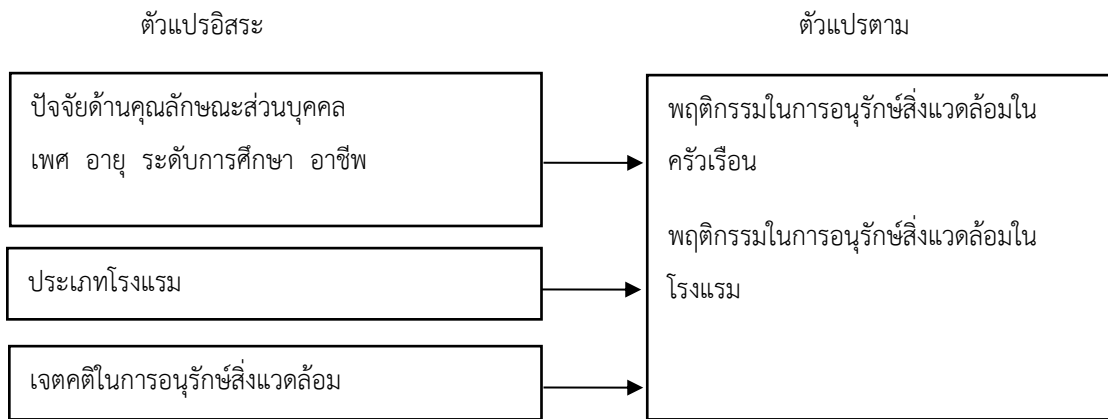
Miao & Wei (2013) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างบริบทในครัวเรือนและในโรงแรม Baker et al. (2014) ศึกษาทัศนคติ พฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรมสีเขียว และ Elena-Nicoleta et al. (2015) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในบ้านและสถานที่ท่องเที่ยวในวันหยุด พบว่า นักท่องเที่ยวหรือผู้ใช้บริการโรงแรมมีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันแตกต่างจากพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมที่ทำในโรงแรมหรือขณะพักผ่อนในวันหยุด กล่าวคือ ผู้ใช้บริการที่พักในโรงแรมมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมที่บ้านมากกว่าขณะที่พวกเขาเข้าพักในโรงแรมและพักผ่อนในวันหยุด

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมแตกต่างกัน
2. เจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) รายละเอียดดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีตัวแปรต้นคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และประเภทโรงแรมที่เข้าพัก และเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน และพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและใช้บริการที่พักแรมในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนทั้งสิ้น 381,818 คน (Ministry of Tourism & Sport, 2017) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตรของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ตัวอย่าง 400 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจากประเภทโรงแรมที่เข้าพักตามระดับ 1 – 5 ดาว ดังนี้ โรงแรมระดับ 1 ดาว จำนวน 46 คน โรงแรมระดับ 2 ดาว จำนวน 84 คน โรงแรมระดับ 3 ดาว จำนวน 113 คน โรงแรมระดับ 4 ดาว จำนวน 97 คน และโรงแรมระดับ 5 ดาว จำนวน 60 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด (Close-Ended and Open-Ended) สำหรับสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย 400 คน มีคำถามทั้งหมด 38 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนที่ 3 พฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ แบบสอบถามในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาความตรง (Validity) เพื่อหาค่าความเที่ยง

(Reliability) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) สำหรับข้อคำถามที่เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ พบว่า Cronbach's Alpha มีค่า 0.977

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าพักในประเภทโรงแรมที่ต่างกันโดยแบ่งประเภทตามมาตรฐานการบริการของโรงแรมคือ ระดับ 1 – 5 ดาว ในช่วงเดือนธันวาคม 2561– มกราคม 2562 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล พบว่าข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์ทั้ง 400 ฉบับ จึงได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple Comparison) โดยเลือกใช้วิธี Least – Significant Different (LSD) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยมีเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนโดยภาพรวมของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การอนุรักษ์พลังงาน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.66) การอนุรักษ์น้ำ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.68) การจัดการขยะ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรมโดยภาพรวมของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การอนุรักษ์พลังงาน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.78) การอนุรักษ์น้ำ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.75) การจัดการขยะ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ
2. นักท่องเที่ยวชาวไทยมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนดีกว่าพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม

ปัจจัยด้านพฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	t	P-Value
พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน	4.25	0.64	14.199*	.000
พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม	4.11	0.72		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนดีกว่าพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม ผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

3.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกันมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นปัจจัยด้านประเภทโรงแรมที่เข้าพักแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 2 และเมื่อทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้าพักโรงแรมประเภท 3 ดาว มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน น้อยกว่า นักท่องเที่ยวที่เข้าพักโรงแรมประเภท 2 ดาว โรงแรมประเภท 4 ดาว และประเภท 5 ดาว ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน

พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
จำแนกตามอายุ	ระหว่างกลุ่ม	1.831	5	.366	.884	.492
	ภายในกลุ่ม	163.169	394	.414		
	รวม	165.000	399			
จำแนกตามระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.122	5	.224	.539	.746
	ภายในกลุ่ม	163.878	394	.416		
	รวม	165.000	399			
จำแนกตามอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3.124	5	.625	1.521	.182
	ภายในกลุ่ม	161.876	394	.411		
	รวม	165.000	399			
จำแนกตามประเภทโรงแรมที่เข้าพัก	ระหว่างกลุ่ม	4.449	4	1.112	2.737*	.029
	ภายในกลุ่ม	160.551	395	.406		
	รวม	165.000	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่จำแนกตามประเภทโรงแรมที่เข้าพัก

พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	1 ดาว	2 ดาว	3 ดาว	4 ดาว	5 ดาว
1 ดาว	4.26	-	.832	.123	.487	.476
2 ดาว	4.29		-	.032*	.567	.551
3 ดาว	4.09			-	.005**	.011*
4 ดาว	4.34				-	.926
5 ดาว	4.35					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรมแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ อาชีพ และประเภทโรงแรมที่เข้าพักแตกต่างกันมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรมที่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 4 และเมื่อทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม มากกว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม

พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
จำแนกตามอายุ	ระหว่างกลุ่ม	.546	5	.109	.210	.958
	ภายในกลุ่ม	205.391	394	.521		
	รวม	205.938	399			
จำแนกตามระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5.914	5	1.183	2.330*	.042
	ภายในกลุ่ม	200.023	394	.508		
	รวม	205.938	399			
จำแนกตามอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4.702	5	.940	1.841	.104
	ภายในกลุ่ม	201.235	394	.511		
	รวม	205.937	399			
จำแนกตามประเภทโรงแรมที่เข้าพัก	ระหว่างกลุ่ม	4.269	4	1.067	2.091	.081
	ภายในกลุ่ม	201.668	395	.511		
	รวม	205.938	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา ตอนต้น	มัธยม ศึกษา ตอนปลาย	อาชีว ศึกษา/ อนุปริญญา	ปริญญาตรี/ เทียบเท่า ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
ประถมศึกษา	4.33	-	.541	.378	.763	.692	.257
มัธยมศึกษาตอนต้น	4.00		-	.875	.609	.637	.693
มัธยมศึกษาตอน ปลาย	3.94			-	.273	.205	.679
อาชีวศึกษา/ อนุปริญญา	4.20				-	.853	.060
ปริญญาตรี/ เทียบเท่าปริญญาตรี	4.17					-	.002**
สูงกว่าปริญญาตรี	3.85						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 เจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม ผลการวิจัยพบว่า เจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.465 และ 0.381 ตามลำดับ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. เจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูงมาก อาจเนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังประสบและเห็นถึงความสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับการศึกษาของ Kaewprayoon (2015) พบว่า ประชาชนมีเจตคติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนอยู่ในระดับสูงมาก จากการศึกษาของ Cheatea (2013) ผลแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก Chikuakul et al. (2017) กล่าวว่า ปัจจุบันผู้บริโภคเริ่มตระหนักว่าทรัพยากรในโลกมีอยู่จำกัด ผู้บริโภคเริ่มคำนึงถึงผลของการบริโภคต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้ผู้บริโภคหันมาให้ความสนใจในสินค้าเพื่อสิ่งแวดล้อมนั้นเรื่องเจตคติจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

สำหรับพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การอนุรักษ์พลังงาน การอนุรักษ์น้ำ การจัดการขยะ และพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมโดยรวม สอดคล้องกับการศึกษาของ Müderrisoglu & Altanlar (2011) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ Kaewprayoon

(2015) พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาของ Adeolu et al. (2014) ผลแตกต่างกัน พบว่า พฤติกรรมในการจัดการของเสียของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษานี้พบว่า พฤติกรรมด้านการจัดการขยะมีระดับคะแนนน้อยกว่าพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงาน และการอนุรักษ์น้ำ อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างยังไม่เห็นความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอยและความจำเป็นที่ต้องมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง

ปัจจุบันเกาะสมุยกำลังประสบกับปัญหาขยะตกค้างบนเกาะจำนวนมาก ซึ่งเทศบาลอำเภอเกาะสมุยยังไม่สามารถดูแลแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ (Sridokmai, 2014) และพบว่าประชาชนในเกาะสมุยส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ การมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติเท่าที่โอกาสอำนวย เช่น การรักษาความสะอาด การไม่ทิ้งขยะในแหล่งท่องเที่ยว การเก็บขยะทิ้งลงถัง (Jarujittipant, 2015) อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการขาดการมีส่วนร่วมได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การปลูกฝังให้ประชาชนรักและหวงแหนสิ่งแวดล้อม เข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมแนวทางการมีส่วนร่วมอาจทำให้พฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงขึ้น (Cheatea, 2013)

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนดีกว่าพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม สอดคล้องกับการศึกษาของ Miao & Wei (2013) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างบริบทในครัวเรือนและในโรงแรม พบว่า ผู้เข้าพักมีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในโรงแรมแตกต่างจากกิจกรรมในชีวิตประจำวัน โดยมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนดีกว่าพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม เช่น พฤติกรรม "ลด" "รีไซเคิล" "นำกลับมาใช้ใหม่" และ "การบริโภคสีเขียว" และสอดคล้องกับการศึกษาของ Baker et al. (2014) และ Elena-Nicoleta et al. (2015) พบว่า ผู้ใช้บริการโรงแรมมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมขณะอยู่ที่บ้านมากกว่าขณะที่เข้าพักในโรงแรม เนื่องจากพวกเขาต้องการใช้เวลาในการท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ ในวันหยุดอย่างเต็มที่ และอยากเพลิดเพลินกับความความสะดวกสบายและความหรูหราจากการบริการของโรงแรม จึงไม่ได้ให้ความสนใจต่อพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมขณะที่เข้าพักในโรงแรม

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Praneetham (2017) พบว่า เพศ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในขณะท่องเที่ยว จากการศึกษาของ Cheatea (2013) และ Adeolu et al. (2014) ผลแตกต่างกัน พบว่า เพศและอายุที่แตกต่างกันมีผลทำให้มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน และจากการศึกษาของ Kaewprayoon (2015) ผลแตกต่างกัน พบว่า เพศและอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนที่ต่างกัน

ปัจจัยด้านประเภทโรงแรมที่เข้าพักไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม และปัจจัยด้านระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน ในขณะที่ปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรมที่ต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี มีระดับพฤติกรรมด้านการจัดการขยะและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cheatea (2013) พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน จากการศึกษาของ Praneetham (2017) ผลแตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษาไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในขณะที่ท่องเที่ยว

เจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือน และในโรงแรม สอดคล้องกับการศึกษาของ Cheatea (2013) พบว่า เจตคติด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับการศึกษาของ Kaewprayoon (2015) พบว่า เจตคติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน กล่าวคือ หากประชาชนมีเจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากจะมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากด้วย ดังนั้น การส่งเสริมให้ทุกคนมีความตระหนักและเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมจะช่วยกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และเกิดความมุ่งมั่นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้นด้วย

การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฟุ่มเฟือยและไม่เห็นคุณค่า การขาดความตระหนัก ความเข้าใจ และจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นับเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้น การสร้างการรับรู้เพื่อให้ทุกคนหันมาใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการปลูกฝังเรื่องของการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมในเด็กๆ เยาวชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดี หากทุกคนร่วมมือและช่วยกันฟื้นฟูสภาพแวดล้อมจะช่วยลดมลพิษให้เหลือน้อยลง การมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก อีกทั้งกฎหมายหรือมาตรการในการลงโทษผู้ที่ทำลายสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยยังไม่รุนแรง ทำให้มีบุคคลส่วนน้อยที่ทำตามกฎหมายในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม ในการที่จะทำให้ทุกคนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น ทุกคนจำเป็นต้องตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมว่าเป็นสมบัติของส่วนรวมและต้องช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะอยู่ที่บ้านหรือในโรงแรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนดีกว่าพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงแรม ดังนั้น ทุกคนและทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า ควรมีกฎระเบียบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวด จริงจัง และชัดเจน การวางนโยบายส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 เกษะสมุขมีขยะเกิดขึ้นจำนวนมากในแต่ละวัน ดังนั้น โรงแรมและหน่วยงานต่างๆ ควรณรงค์เรื่องของการจัดการขยะทั้งในครัวเรือนและในโรงแรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมให้ทุกคน ได้มีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และมีพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในครัวเรือนและในโรงแรม

1.3 พฤติกรรมด้านการจัดการขยะถือเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้หรือดำเนินการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับประเภทขยะ การคัดแยกขยะ และการจัดการขยะที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยมุ่งเน้นหลัก 5 R ได้แก่ การผลิตเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) การซ่อมแซมให้กลับมาใช้ได้อีก (Repair) การลดการใช้สิ่งที่เกิดผลเสียกับสิ่งแวดล้อม

(Reduce) และการเลิกใช้สารที่เป็นอันตรายกับสิ่งแวดล้อม (Reject) อีกทั้ง ควรรณรงค์ให้ทุกคนหันมาใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติกอย่างจริงจัง เพื่อเป็นการลดปัญหาขยะจากการใช้ถุงพลาสติก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรมกับนักท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดอื่น ภูมิภาคอื่น หรือกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ เช่น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศไทย หรืออาจทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

2.2 ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครัวเรือนและในโรงแรม เช่น ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Adeolu, A. T., Enesi, D. O. and Adeolu, M. O. (2014). Assessment of Secondary School Students' Knowledge, Attitude and Practice towards Waste Management in Ibadan, Oyo State, Nigeria. *Journal of Research in Environmental Science and Toxicology*, 3(5), 66-73.
- Baker, M. A., Davis, E. A. and Weaver, P. A. (2014). Eco-friendly Attitudes, Barriers to Participation, and Differences in Behavior at Green Hotels. *Cornell Hospitality Quarterly*, 55(1), 89-99.
- Cheatea, M. (2013). *Affecting Factors on Environmental Conservation in School: A Case Study of Students in Secondary School of Thamvitya Foundation School Yala*. Thesis of the Degree of Master of Science in Environmental Management. Bangkok: National Institute of Development Administration. (in Thai)
- Chikuakul, P., Tantiprapa, P., Tansuhaj, P. and Winit, W. (2017). The Mediating Role of Brand Credibility on the Relationship between Brand Familiarity and Brand Attitude of Green Product. *Sripatum Review of Social Sciences and Humanities*, 17(1), 72-82. (in Thai)
- Elena-Nicoleta, U., Adina-Nicoleta, C., Ana, I. and Marcela, L. (2015). Pro-environmental Behaviors in the Household and Holiday Setting. An Exploratory Study among Brasov Citizens. *Annals of the Constantin Brâncuși*, Special Issue/2015: 95-101.
- Hemaphan, P. and Mahakanjana, C. (2017). Determinants of Stakeholder Participation towards Sustainable Tourism Development: An Empirical Study of Active Beach Destinations in Thailand. *Sripatum Review of Social Sciences and Humanities*, 17(1), 103-114. (in Thai)
- Jarujittipant, P. (2015). Ecotourism Potential and Competitive Advantage on Koh Samui. *Silpakorn University Journal*, 35(1), 61-82. (in Thai)
- Jittangwattana, B. and Srikhampa, P. (2014). *Sustainable Tourism Development (2nd Edition)*. Nonthaburi: Thammasarn. (in Thai)
- Kaewprayoon, S. (2015). *Knowledge, Attitude and Behavior in Household Waste Management of People in Khuanlang Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province*. Thesis of the Degree of Master of Public Administration Degree in Public and Private Management. Songkhla: Hatyai University. (in Thai)

- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Mettathamrong, J., Sareekham, W. and Deeudom, S. (2018). Factors Affecting Participation of Students at Rajamangala University of Technology Isan Sakonnakhon Campus in Activities Friendly to Environment. *Sripatum Review of Social Sciences and Humanities*, 18(2), 7-16. (in Thai)
- Miao, L. and Wei, W. (2013). Consumers' Pro-environmental Behavior and the Underlying Motivations: A Comparison between Household and Hotel Settings. *International Journal of Hospitality Management*, 32, 102-112.
- Ministry of Tourism & Sport. (2017). *Domestic Tourist Statistics for 2017 (Classify by Region and Province) (Domestic Tourism Statistics Q1-Q4)*. Retrieved October 9, 2018, from: https://www.mots.go.th/more_news.php?cid=504&filename=index. (in Thai)
- Müderisoglu, H. and Altanlar, A. (2011). Attitudes and Behaviors of Undergraduate Students toward Environmental Issues. *International Journal of Environmental Science and Technology*, 8(1), 159-168.
- Praneetham, C. (2017). Tourists' Environmental Conservation Behavior while Travelling. *Journal of Kanchanaburi Rajabhat University*, 6(1), 24-32. (in Thai)
- Rasmimanonda, N. and Ratanamart, S. (2015). A Study of Electricity Utilization in Beach Resort Hotel, Chonburi Province for Energy Conservation. *Journal of Architectural/Planning Research and Studies*, 12(1), 59-78. (in Thai)
- Robinot, E. and Giannelloni, J. L. (2010). Do Hotels' "Green" Attributes Contribute to Customer Satisfaction? *Journal of Services Marketing*, 24(2), 157-169.
- Seeduka, D. (2013). *Hotel Water Consumption: A Case Study in Phuket Province*. Thesis of the Degree of Master of Science in Technology and Environmental Management. Songkhla: Prince of Songkla University. (in Thai)
- Sridokmai, K. (2014). Applied Sustainable Tourism Management Policy of the Tourism Authority of Thailand: Case Study-Koh Samui. *Research for Community Service Journal*, 21(1), 1-13. (in Thai).
- Sritanaanun, N. (2007). *The Principle of Hospitality (6th Edition)*. Bangkok: Dhurakij Pundit University Press. (in Thai)
- Wandaw, W. (2009). *Environmental Management of Hotels in Krabi*. Thesis of the Degree of Master of Science in Environmental Management. Bangkok: National Institute of Development Administration. (in Thai)